

Öt torony, négy program, három év, két partner, egy közös cél

A Pécsi Tudományegyetem latin elnevezése, Universitas Quinqueecclesiensis utal Pécs középkori elnevezésére. Innét a címben az öt torony, amely Pécs német nevében is visszaköszön (Fünfkirchen – öt templom <öt torony>). Minden szervezet, intézmény törekszik arra, hogy eredetét minél korábbra vezesse vissza, így igazolva, hogy hosszú története kiállta az idők próbáját, amely garancia a minőségre.

A Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Humán Fejlesztési és Művelődéstudományi Intézet és a Nemzeti Művelődési Intézet Baranya Megyei Igazgatósága ugyan csak az utóbbi három évben fűzte együttműködését szorosabbra, de a kapcsolat jóval korábbi, hiszen az igazgatóság munkatársai valamennyien az egyetemen, vagy az elődintézményeiben szerezték szakképesítéseiket. Így az oktatókat évtizedek óta ismerik, és ők is nyomon követik a valamikori hallgatók szakmai útját.

2018-ban kezdődött az a közös gondolkodás, amely eredményeként négy fő területen határozták meg az együttműködés elemeit. Elsőként a **szak népszerűsítését** tűzték ki célul. A Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar nyílt napjain, továbbtanulási börzén közös standon jelentek meg a Humán Fejlesztési és Művelődés-

tudományi Intézettel. Ez azért volt újdonság és érdekesség, mert az akadémiai oldal mellett megjelent a szakma is. Azaz a Nemzeti Művelődési Intézet megmutatta, hogy kik azok, akik a hirdetett képzések elvégzése után a gyakorlatban, az adott szakmában dolgoznak. Ez az aspektus egyaránt érdekes volt a mesterszakokat népszerűsítő programokon is, ahol a BA szakosok válogattak a továbbtanulási lehetőségek, a szakmák között. Valamint az alapképzéseket bemutató felsőoktatási börzéken, ahol az érdeklődő középiskolásokkal legtöbbször a szüleik is együtt tartottak. Ezáltal könnyebben értelmezhető lett egy-

egy szak elnevezése, a családok számára egy-egy szakma jelentése. Ez a gyakorlat a továbbiakban is folytatódik Baranya megyében. (1. kép)

Emellett indirekt módon is folyik a képzések népszerűsítése. 2019 tavaszán a Hallgatói Önkormányzat által szervezett Bölcsész Napok keretében Közművelődési kalandok címmel, kerekasztal-beszélgetésre hívtak olyan szereplőket, akik korábban végeztek művelődésszervező, vagy művelődési és felnőttképzési menedzser szakon. A beszélgetésen részt vett jelenlegi oktató, neves színművész, falusi kultúrház-vezető és a Nemzeti Művelődési Intézet Baranya Me-

1. kép

2. kép

gyei Igazgatóságának munkatársai. A jó hangulatú, kötetlen beszélgetés során régi élmények kerültek elő, anekdoták a valamikori híres tanárokról, vizsgákról. Természetesen a befutott életpályákról is meséltek a résztvevők. Így elsősorban a közönség soraiban helyet foglaló, BA szakokat végző hallgatókat szerették volna ösztönözni a kulturális mediáció MA szakon való továbbtanulásra. (2. kép)

Sajátos területe a szakok népszerűsítésének a felnőtt szakemberek köre. Azaz azok a kollégák, akik közművelődési feladatokat végeznek egy-egy településen, de még nincs meg a szakirányú felsőfokú végzettségük. Itt is két típus van. Az egyik az érettségivel rendelkezők köre, a másik, akiknek már van valamilyen diplomájuk. Ezekben az esetekben az érettségizett feladatellátók első körben többnyire a Nemzeti Művelődési Intézet által szervezett középfokú OKJ-s „Közművelődési és közönségkapcsolati szakember” képzésen jelennek meg. A továbbtanulásra fogékony, bármely életkorban levő tanfolyami résztvevők számára ez a képzés mint egy nagyfokú érzékenyítés szerepel. Sokszor elég a bátorítás, megerősítés a közösség-szervezés BA alapszakra jelentkezéshez, amelyet az intézet munkatársai támogató magatartással, biztatással segítenek. Máskor a teljes felvételi

folyamaton szükséges végigvezetni az érdeklődőt, mert nincs tapasztalata az online jelentkezésben, pontszámításban. Az is nagy segítség, hogy a megszerzett OKJ-s bizonyítvány 30 többletpontot ér.

A diplomás érdeklődők számára a kulturális mediáció MA szak az ajánlott. Levelező képzésen, havi három-négy képzési nappal a két év alatt megszerezhető egyetemi végzettség vonzó. Azonban sokszor azzal halasztgatják az érdeklődők a jelentkezést, hogy családi, munkahelyi elfoglaltságaik mellett nincs idejük még a képzésre is. Ilyenkor az intézet módszertani referensei egyfajta karriertanácsadókká lépnek elő, és hosszabb beszélgetések során segítik az érdeklődőket döntésük meghozatalában. Ezekben az esetekben azért is nagyon fontos a szakmai háttér, a biztatás, mert az érdeklődő kollégák már a közművelődés területén dolgoznak, felsőfokú tanulmányaikkal a megkezdett szakmai karrierjüket szeretnék pontosítani, tudományos ismeretekkel bővíteni. Az ő esetükben sokkal kisebb a lemorzsolódás, a pályaelhagyás veszélye. Ez nemcsak a statisztikai adatok szépsége miatt fontos, hanem azért, hogy valós és erős szakmai hálózat alakuljon ki a megyében.

A Megyei Igazgatóság tanácsadó tevékenysége mellett ebben a körben az a személyes tapasztalat

is megjelenik, hogy a már említett OKJ-s képzéseken a résztvevők találkozhatnak az egyetemi oktatókkal, hiszen bizonyos szaktárgyakban ők is vállalnak oktatói feladatokat. Ahogyan megismerik őket, még inkább motiváltak lesznek a továbbtanulásra. Ezzel nevesítjük a következő együttműködési tevékenységet, az **oktatást**. Valóban, az OKJ-s tanfolyamon megjelennek az egyetemi oktatók, betekintést nyújtanak széleskörű szakmai munkájukba. De nemcsak az egyetemi oktatók járnak a Nemzeti Művelődési Intézet képzési programjain, hanem az intézet munkatársai is tartanak órákat az egyetemen. A különböző oktatók rendszeresen hívják meg óráikra a módszertani referenseket. Ezek során bemutatják a Nemzeti Művelődési Intézet Baranya Megyei Igazgatóságának portfólióját, beszélnek a közművelődési terület törvényi szabályozásáról, a megyei intézményhálózatról, az értéktár mozgalomról. A szaknépszerűsítési témakörben már megismert, szakmai, gyakorlati oldalt képviselik, ezzel egészítve ki az akadémiai ismereteket.

Az együttműködés harmadik típusa a **kutatói programok**. 2019-ben pályázott először a Pécsi Tudományegyetem kutatócsoportja a Közművelődési Tudományos Kutatási Programba. A kutatócsoport bevonta a Nemzeti Művelődési Intézet Baranya Megyei Igazgatóság munkatársát is. A kutatás tárgya a baranyai kistéleplések közművelődési feladatellátása volt a törvényi változások tükrében. A kutatás széles módszertant vonultatott fel. Így fókuszcsoporthoz beszélgetés, szakirodalmi elemzés, kérdőíves lekérdés szerepelt a tevékenységek között. A kutatás eredményeképpen cikkek és online konferencia-prezentációk születtek. Nagyon érdekes volt látni, ahogyan a két oldal ismételtlen összevetette ismereteit. Így a szakmai, azaz a Nemzeti Művelődési Intézet számára a feltárt szakmai megállapítások a munkájuk

során ismertek voltak, számukra a kutatómódszertani elemek hordoztak újdonságot. Míg az akadémiai oldal, azaz a Pécsi Tudományegyetem munkatársai számára a kutatás eredménye hozott új ismereteket. Ez a kölcsönös tanulási folyamat jellemzi a többi közös aktivitást is.

Örvendetes, hogy 2020-ban egy újabb egyetemi kutatócsoport pályázott és nyert a Közművelődési Tudományos Kutatási Programban. Ennek témája a Baranya megyei értéktárak helyzete, jövőképe. A kutatásba szintén meghívták a Nemzeti Művelődési Intézet Baranya Megyei Igazgatóságának munkatársait. A kérdőíves felmérések után egy online megyei adatbázist szeretnének összeállítani az értékekről, valamint egy kézikönyvet írni, amellyel a további települési értéktárak létrejöttét, működését szeretnék elősegíteni. A kutatás a határon túlra is kiterjed, ezzel a történelmi Baranyáról ad majd képet. A kutatócsoportban együtt fog dolgozni egyetemi oktató és módszertani referens, a kutatási eredmények az oktatást pedig a bevont hallgatók gyakorlati tapasztalatainak bővítésével, a kutatási módszerek megismertetésével fogják szolgálni.

Mindeközben a Nemzeti Művelődési Intézet szakmafejlesztési tevékenységének erősítése érdekében 2019. november 22-én felsőoktatási stratégiai megállapodást kötött a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karával. A dokumentumot Závogyán Magdolna, ügyvezető és prof. dr. Heidl György, a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar dékánja írta alá az „Értéktérmentés a humán fejlesztés és a kultúrák közvetítés határain” című konferencia keretében. A megállapodást tartalommal pedig a közös projektek töltik meg.

Az együttműködés új lehetőségét 2020-ban az EFOP-3.7.3-16-2017-00150 Művelődő Közösségek Nyugat-Magyarországon projekt keretében a „Közművelődési men-

3. kép

torok” tanfolyam jelentette. Két csoport számára havi egy alkalommal, 12 hónapon keresztül zajlik a **mentorprogram**. A Nemzeti Művelődési Intézet módszertani referensei közösen tartottak foglalkozásokat az egyetemi oktatókkal, amelyek során a megyei stratégiáról, a törvényi szabályozásról tudtak meg többet a hallgatók. Emellett szakmai tanulmányi utakat tettek Baranya megyében, hogy kiemelt közművelődési jó gyakorlatokat, mintaprojekteket ismerjenek meg. A tanfolyam 2021. március végéig tart, így még számos közművelődési kaland vár a hallgatókra. (3. kép)

Az eddig ismertetett, már működő négy együttműködési terület a jövőben újabb elemekkel fog bővülni. Ugyanis ebben a tanévben jelentkeztek **szakmai gyakorlat**-ra a Nemzeti Művelődési Intézet Baranya Megyei Igazgatóságára kulturális mediáció MA szakos hallgatók. Ez az időszak rendkívül mozgalmas az induló Közművelődési Foglalkoztatási és Képzési

Program miatt. Ezért várhatóan új és izgalmas ismeretekkel, gyakorlati tapasztalatokkal fognak gazdagodni a szakmai gyakorlatuk során a hallgatók, elvégzett munkájukkal pedig az igazgatóság feladatellátását könnyítik.

Általánosan elmondható, hogy a sokféle együttműködési tevékenység kölcsönösen segíti a Nemzeti Művelődési Intézet Baranya Megyei Igazgatóság és a Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Humán Fejlesztési és Művelődéstudományi Intézet tevékenységét. Ennek a mindkét fél számára előnyös együttműködésnek pedig a hallgatók élvezik a legtöbb előnyét, hiszen kitűnő akadémiai oktatók mellett megismerik a közművelődés szakma gyakorlati oldalát, a megyei szakembereket, az itt folyó terepi munkát. Ezáltal jólképzett, sokoldalú szakemberek kerülnek ki az egyetemről, akik remélhetőleg a pályán maradván erősítik a térségben a közművelődési feladatellátást.

NEMES KRISZTINA a Janus Pannonius Tudományegyetem Természettudományi Karán biológia szakos általános iskolai tanárként végzett. Később művelődési és felnőttképzési menedzser diplomát szerzett. Hallgatóként vezette a Janus Pannonius Tudományegyetem Továbbképző Központjának Rendezvényirodáját, dolgozott a Pécsi Tudományegyetem Külügyi Osztályán, később a Közgazdaságtudományi Kar angol programján mint ügyvivő szakértő. Emellett OKJ-s tanfolyamokon rendezvényszervezést tanított, majd egy baranyai kistelepülés általános iskolájában volt tanár. A Pécsi Kulturális Központban 2007-ben kezdett dolgozni, majd az átalakított intézményben végezte szervezői, közösfelvezetői munkáját. Jelenleg a Nemzeti Művelődési Intézet Baranya Megyei Igazgatóságát vezeti, módszertani referens, közművelődési szakértő.